

**T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI**

AYLIK BÜTÇE GERÇEKLEŞME RAPORU

Aralık, 2020

Aralık 2020 Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılı Aralık ayında merkezi yönetim bütçe giderleri 138,2 milyar TL, bütçe gelirleri 97,6 milyar TL ve bütçe açığı 40,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 133,4 milyar TL ve faiz dışı açık ise 35,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

ARALIK AYI BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ	(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	138.250
Faiz Dışı Giderler	133.360
Bütçe Gelirleri	97.559
Vergi Gelirleri	78.469
Bütçe Dengesi	-40.691
Faiz Dışı Denge	-35.801

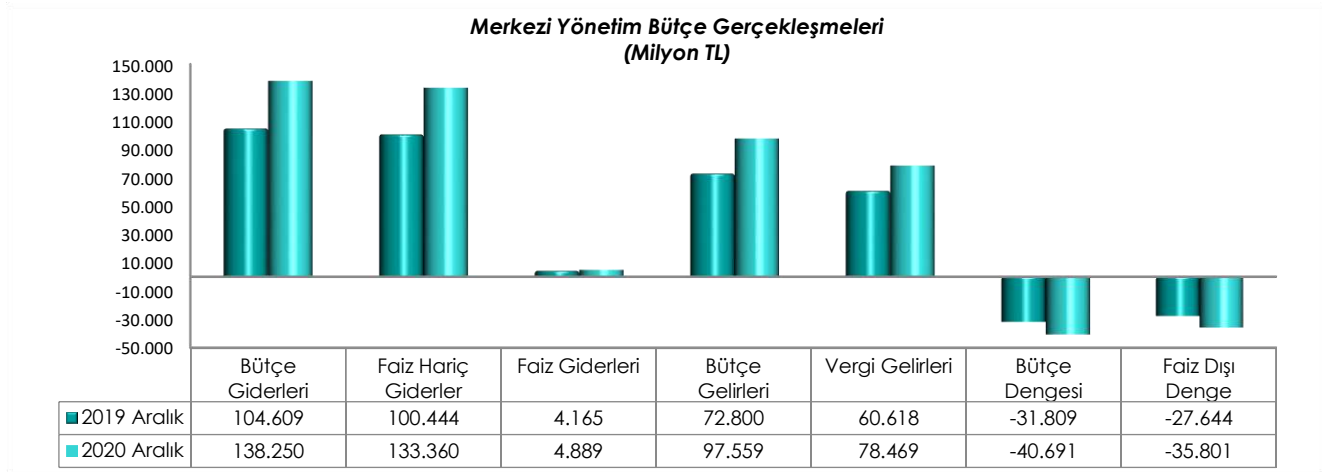
1- Bütçe Dengesi

2020 yılı Aralık ayı bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

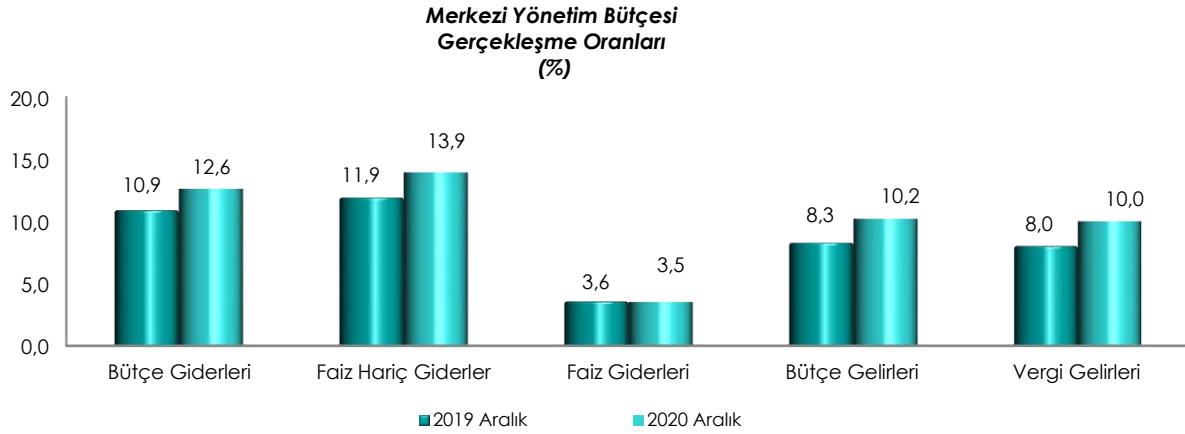
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Aralık	Yüzde	Bütçe	Aralık	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	104.609	10,9	1.095.461	138.250	12,6	32,2
Faiz Hariç Giderler	843.659	100.444	11,9	956.521	133.360	13,9	32,8
Faiz Giderleri	117.317	4.165	3,6	138.940	4.889	3,5	17,4
Bütçe Gelirleri	880.359	72.800	8,3	956.588	97.559	10,2	34,0
Vergi Gelirleri	756.495	60.618	8,0	784.602	78.469	10,0	29,4
Bütçe Dengesi	-80.616	-31.809	39,5	-138.873	-40.691	29,3	-27,9
Faiz Dışı Denge	36.701	-27.644	-75,3	67	-35.801	-53.800,7	-29,5

Merkezi yönetim bütçesi 2019 yılı Aralık ayında 31 milyar 809 milyon TL açık vermiş iken 2020 yılı Aralık ayında 40 milyar 691 milyon TL açık vermiştir.

2019 yılı Aralık ayında 27 milyar 644 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2020 yılı Aralık ayında 35 milyar 801 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Aralık ayı gerçekleştirmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Aralık ayı itibarıyla 138 milyar 250 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 4 milyar 889 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 133 milyar 360 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleştirmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

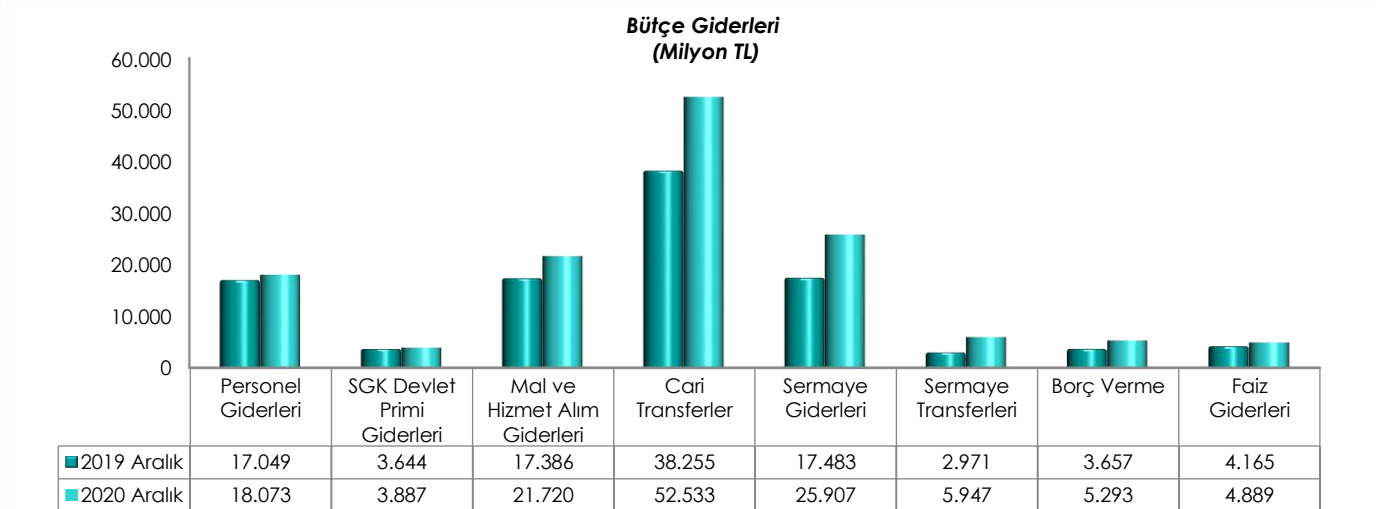
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Aralık	Yüzde	Bütçe	Aralık	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	104.609	10,9	1.095.461	138.250	12,6	32,2
Faiz Hariç Giderler	843.659	100.444	11,9	956.521	133.360	13,9	32,8
Personel Giderleri	247.303	17.049	6,9	282.488	18.073	6,4	6,0
SGK Devlet Primi Giderleri	43.375	3.644	8,4	48.120	3.887	8,1	6,7
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	67.551	17.386	25,7	75.550	21.720	28,7	24,9
Cari Transferler	391.337	38.255	9,8	451.122	52.533	11,6	37,3
Sermaye Giderleri	54.432	17.483	32,1	56.607	25.907	45,8	48,2
Sermaye Transferleri	10.046	2.971	29,6	6.784	5.947	87,7	100,2
Borç Verme Giderleri	21.749	3.657	16,8	27.087	5.293	19,5	44,8
Faiz Giderleri	117.317	4.165	3,6	138.940	4.889	3,5	17,4

2020 yılında merkezi yönetim bütçe giderleri için öngörülen 1 trilyon 95 milyar 461 milyon TL ödenekten Aralık ayında 138 milyar 250 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir. Geçen yılın aynı ayında ise 104 milyar 609 milyon TL harcama yapılmıştır.

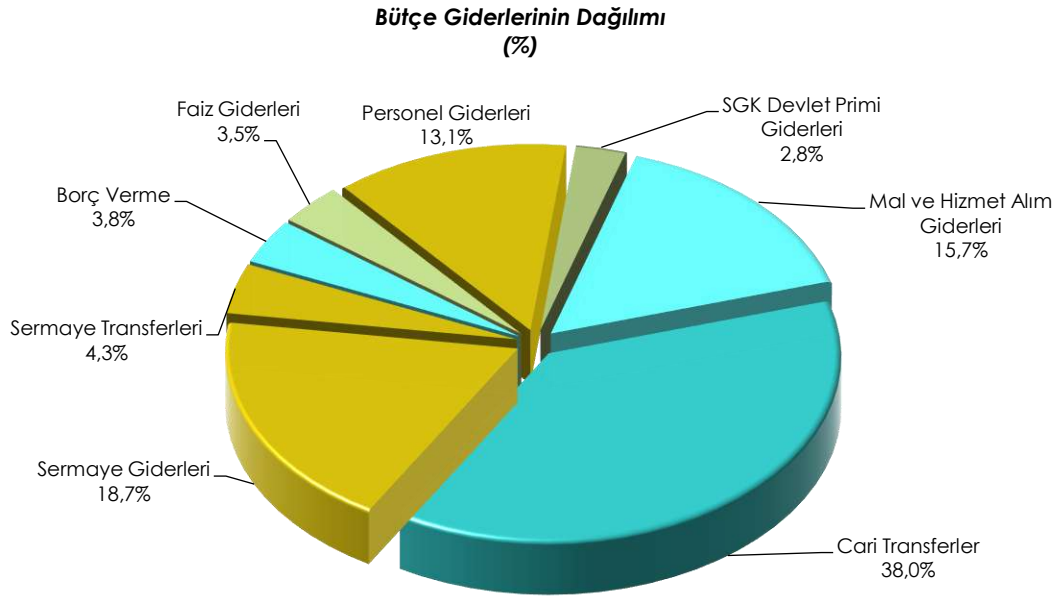
Aralık ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 32,2 oranında artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 10,9 iken 2020 yılında yüzde 12,6 olmuştur.

Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde 32,8 oranında artarak 133 milyar 360 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz hariç giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 11,9 iken 2020 yılında yüzde 13,9 olmuştur.

Aralık ayı bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Aralık ayı bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Aralık ayı itibarıyla 97 milyar 559 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 78 milyar 469 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 14 milyar 950 milyon TL olmuştur.

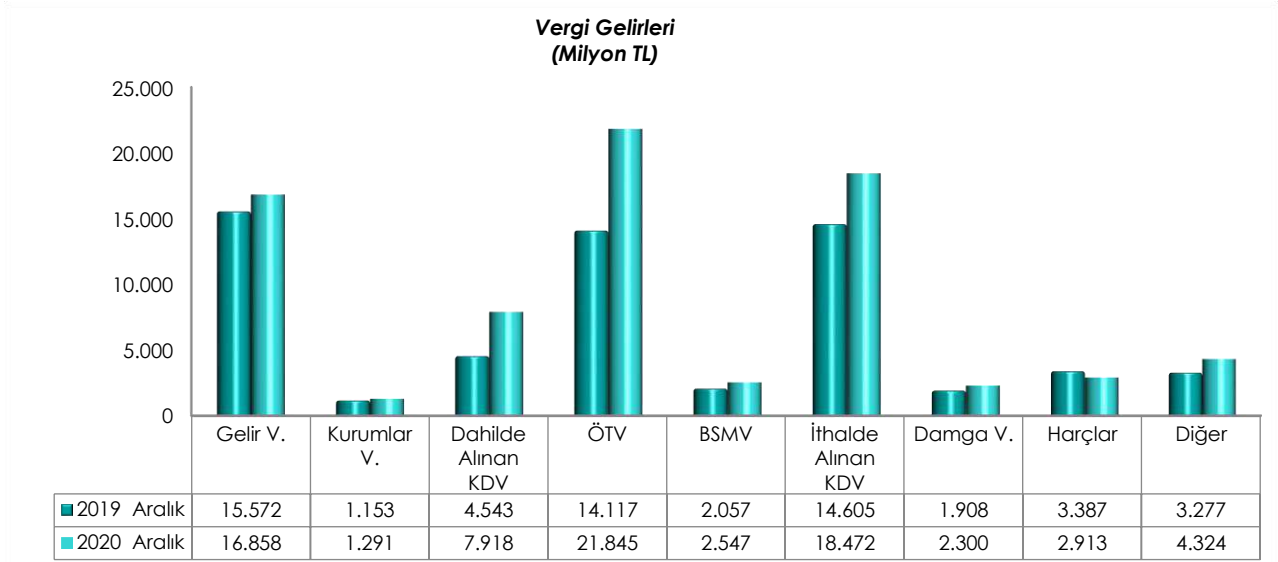
2020 yılı Aralık ayı bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Aralık	Yüzde	Bütçe	Aralık	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	880.359	72.800	8,3	956.588	97.559	10,2	34,0
Genel Bütçe Gelirleri	862.759	70.104	8,1	936.635	93.420	10,0	33,3
Vergi Gelirleri	756.495	60.618	8,0	784.602	78.469	10,0	29,4
Gelir Vergisi	171.882	15.572	9,1	182.121	16.858	9,3	8,3
Kurumlar Vergisi	74.190	1.153	1,6	89.393	1.291	1,4	12,0
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	70.665	4.543	6,4	57.805	7.918	13,7	74,3
Özel Tüketim Vergisi	162.570	14.117	8,7	175.175	21.845	12,5	54,8
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	19.000	2.057	10,8	24.982	2.547	10,2	23,8
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	165.771	14.605	8,8	158.063	18.472	11,7	26,5
Damga Vergisi	20.843	1.908	9,2	21.500	2.300	10,7	20,5
Harçlar	27.741	3.387	12,2	29.550	2.913	9,9	-14,0
Diğer	43.832	3.277	7,5	46.013	4.324	9,4	32,0
Vergi Dışı Gelirler	106.264	9.486	8,9	152.033	14.950	9,8	57,6
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	11.180	2.289	20,5	12.464	3.640	29,2	59,0
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	6.420	407	6,3	7.488	500	6,7	22,7

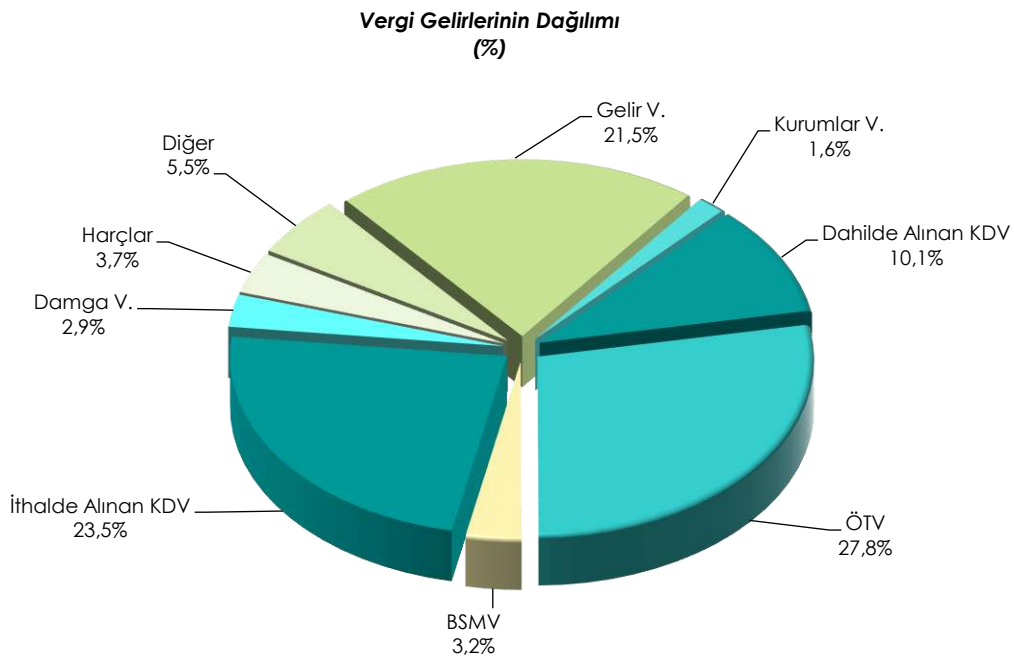
2019 yılı Aralık ayında bütçe gelirleri 72 milyar 800 milyon TL iken 2020 yılının aynı ayında yüzde 34,0 oranında artarak 97 milyar 559 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe tahminine göre bütçe gelirlerinin Aralık ayı gerçekleşme oranı 2019 yılında yüzde 8,3 iken 2020 yılında yüzde 10,2 olmuştur.

2020 yılı Aralık ayı vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 29,4 oranında artarak 78 milyar 469 milyon TL olmuştur. Vergi gelirlerinin bütçe tahminine göre gerçekleşme oranı ise 2019 yılında yüzde 8,0 iken 2020 yılında yüzde 10,0 olmuştur.

Aralık ayı vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Aralık ayı vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

2020 Yılı Ocak-Aralık Dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2020 yılı Ocak-Aralık döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri 1.202,2 milyar TL, bütçe gelirleri 1.029,5 milyar TL ve bütçe açığı 172,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, faiz dışı bütçe giderleri 1.068,3 milyar TL ve faiz dışı açık ise 38,8 milyar TL olarak gerçekleşmiştir.

OCAK-ARALIK DÖNEMİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ		(Milyon TL)
Bütçe Giderleri	1.202.236	
Faiz Dışı Giderler	1.068.274	
Bütçe Gelirleri	1.029.493	
Vergi Gelirleri	833.062	
Bütçe Dengesi	-172.743	
Faiz Dışı Denge	-38.781	

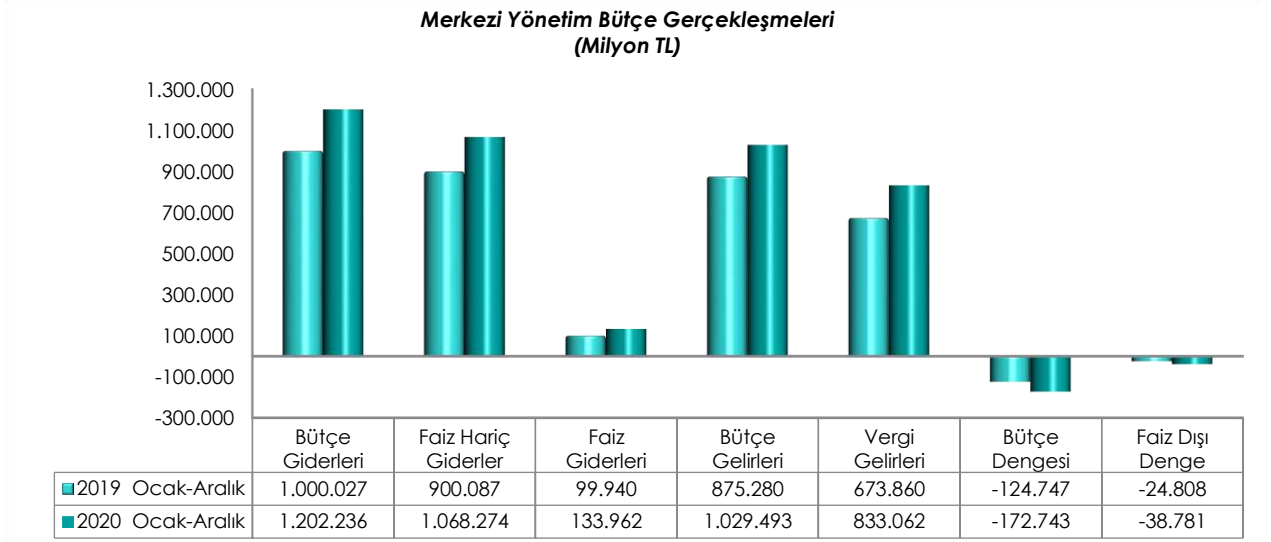
1- Bütçe Dengesi

2020 yılı Ocak-Aralık dönemi bütçe giderleri, bütçe gelirleri, bütçe dengesi ve faiz dışı denge gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

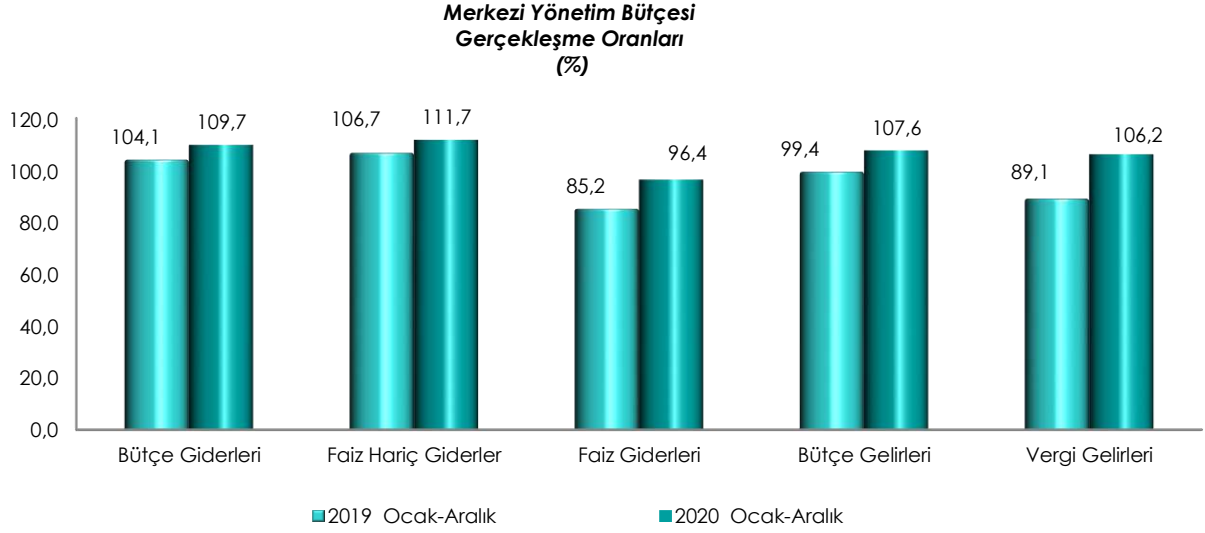
(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Aralık	Yüzde	Bütçe	Ocak-Aralık	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	1.000.027	104,1	1.095.461	1.202.236	109,7	20,2
Faiz Hariç Giderler	843.659	900.087	106,7	956.521	1.068.274	111,7	18,7
Faiz Giderleri	117.317	99.940	85,2	138.940	133.962	96,4	34,0
Bütçe Gelirleri	880.359	875.280	99,4	956.588	1.029.493	107,6	17,6
Vergi Gelirleri	756.495	673.860	89,1	784.602	833.062	106,2	23,6
Bütçe Dengesi	-80.616	-124.747	154,7	-138.873	-172.743	124,4	-38,5
Faiz Dışı Denge	36.701	-24.808	-67,6	67	-38.781	-58.278,5	-56,3

Merkezi yönetim bütçesi 2019 yılı Ocak-Aralık döneminde 124 milyar 747 milyon TL açık vermiş iken 2020 yılı Ocak-Aralık döneminde 172 milyar 743 milyon TL açık vermiştir.

2019 yılı Ocak-Aralık döneminde 24 milyar 808 milyon TL faiz dışı açık verilmiş iken 2020 yılı Ocak-Aralık döneminde 38 milyar 781 milyon TL faiz dışı açık verilmiştir.

Ocak-Aralık dönemi gerçekleştirmelerinin bütçe başlangıç ödeneklerine göre gerçekleşme oranlarını gösteren grafik ise aşağıda yer almaktadır.

2- Bütçe Giderleri

Merkezi yönetim bütçe giderleri Ocak-Aralık dönemi itibarıyla 1 trilyon 202 milyar 236 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz harcamaları 133 milyar 962 milyon TL, faiz hariç harcamalar ise 1 trilyon 68 milyar 274 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma bazında bütçe gerçekleştirmeleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

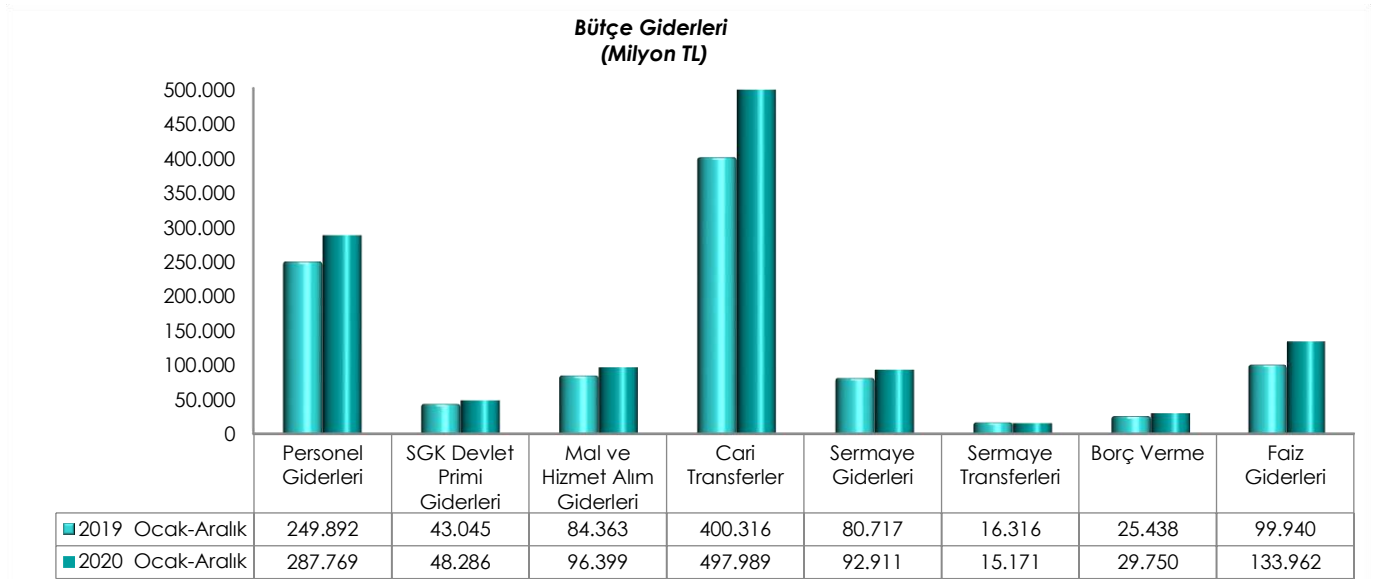

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Aralık	Yüzde	Bütçe	Ocak-Aralık	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Giderleri	960.976	1.000.027	104,1	1.095.461	1.202.236	109,7	20,2
Faiz Hariç Giderler	843.659	900.087	106,7	956.521	1.068.274	111,7	18,7
Personel Giderleri	247.303	249.892	101,0	282.488	287.769	101,9	15,2
SGK Devlet Primi Giderleri	43.375	43.045	99,2	48.120	48.286	100,3	12,2
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	67.551	84.363	124,9	75.550	96.399	127,6	14,3
Cari Transferler	391.337	400.316	102,3	451.122	497.989	110,4	24,4
Sermaye Giderleri	54.432	80.717	148,3	56.607	92.911	164,1	15,1
Sermaye Transferleri	10.046	16.316	162,4	6.784	15.171	223,6	-7,0
Borç Verme	21.749	25.438	117,0	27.087	29.750	109,8	16,9
Faiz Giderleri	117.317	99.940	85,2	138.940	133.962	96,4	34,0

2020 yılı Ocak-Aralık döneminde merkezi yönetim bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 20,2 oranında artarak 1 trilyon 202 milyar 236 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

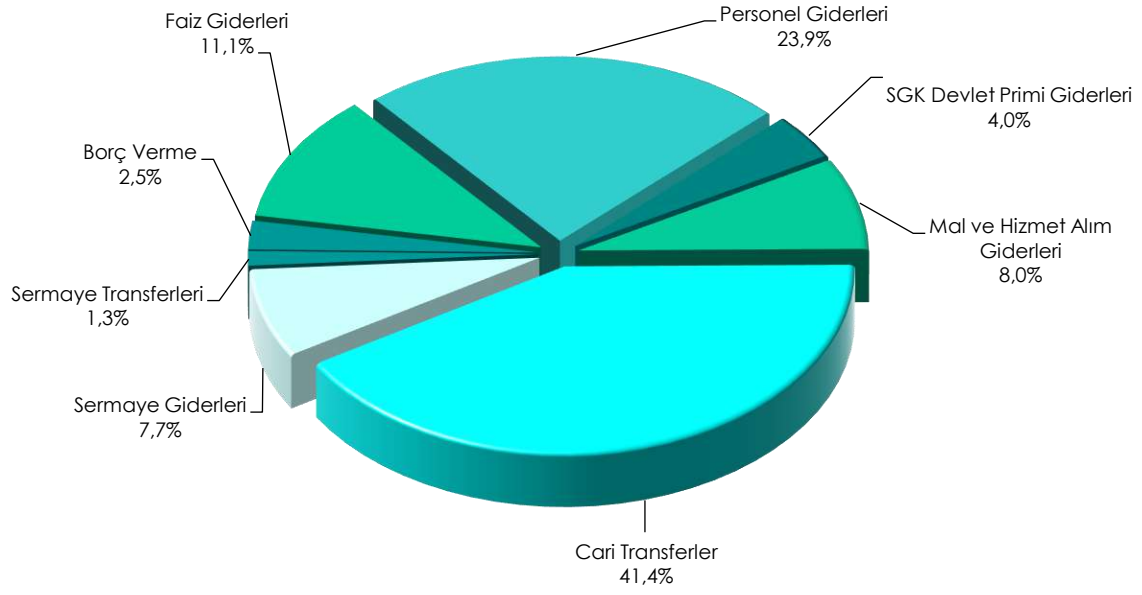
Faiz hariç bütçe giderleri geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 18,7 oranında artarak 1 trilyon 68 milyar 274 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Ocak-Aralık dönemi bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ocak-Aralık dönemi bütçe giderlerinin dağılımına ise aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

Bütçe Giderlerinin Dağılımı (%)

3- Bütçe Gelirleri

Merkezi yönetim bütçe gelirleri Ocak-Aralık dönemi itibarıyla 1 trilyon 29 milyar 493 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 833 milyar 62 milyon TL, genel bütçe vergi dışı gelirleri ise 166 milyar 977 milyon TL olmuştur.

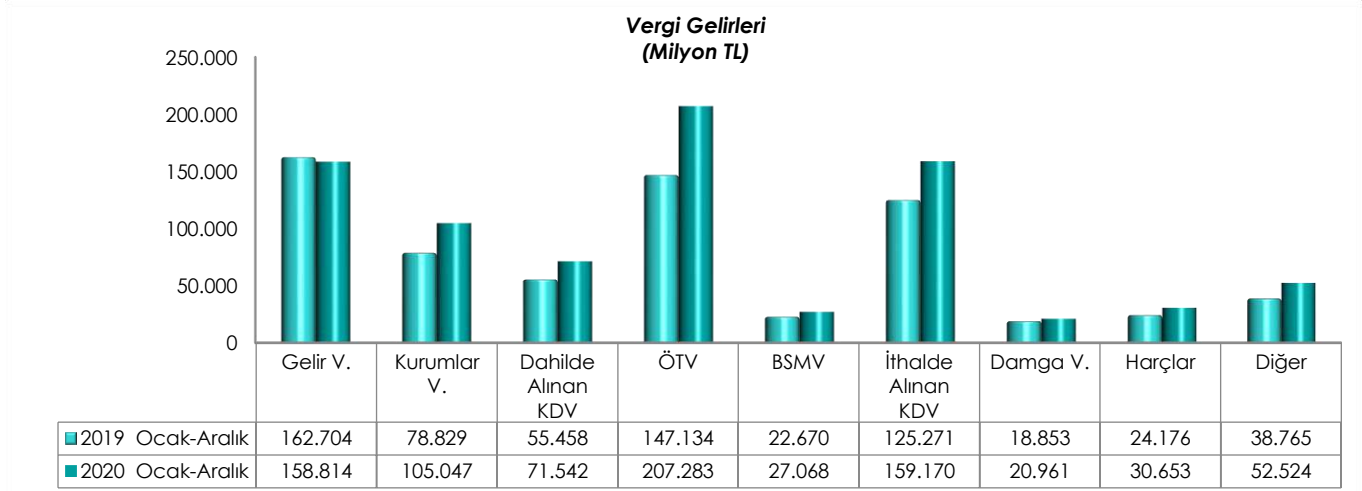
2020 yılı Ocak-Aralık dönemi bütçe gelir gerçekleştirmeleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

(Milyon TL)	2019			2020			2020/2019
	Bütçe	Ocak-Aralık	Yüzde	Bütçe	Ocak-Aralık	Yüzde	Değişim (%)
Bütçe Gelirleri	880.359	875.280	99,4	956.588	1.029.493	107,6	17,6
Genel Bütçe Gelirleri	862.759	847.692	98,3	936.635	1.000.039	106,8	18,0
Vergi Gelirleri	756.495	673.860	89,1	784.602	833.062	106,2	23,6
Gelir Vergisi	171.882	162.704	94,7	182.121	158.814	87,2	-2,4
Kurumlar Vergisi	74.190	78.829	106,3	89.393	105.047	117,5	33,3
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	70.665	55.458	78,5	57.805	71.542	123,8	29,0
Özel Tüketim Vergisi	162.570	147.134	90,5	175.175	207.283	118,3	40,9
Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi	19.000	22.670	119,3	24.982	27.068	108,3	19,4
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	165.771	125.271	75,6	158.063	159.170	100,7	27,1
Damga Vergisi	20.843	18.853	90,5	21.500	20.961	97,5	11,2
Harçlar	27.741	24.176	87,1	29.550	30.653	103,7	26,8
Diğer	43.832	38.765	88,4	46.013	52.524	114,1	35,5
Vergi Dışı Gelirler	106.264	173.833	163,6	152.033	166.977	109,8	-3,9
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	11.180	20.925	187,2	12.464	21.692	174,0	3,7
Düzen. ve Denet. Kurumlarının Gelirleri	6.420	6.663	103,8	7.488	7.762	103,7	16,5

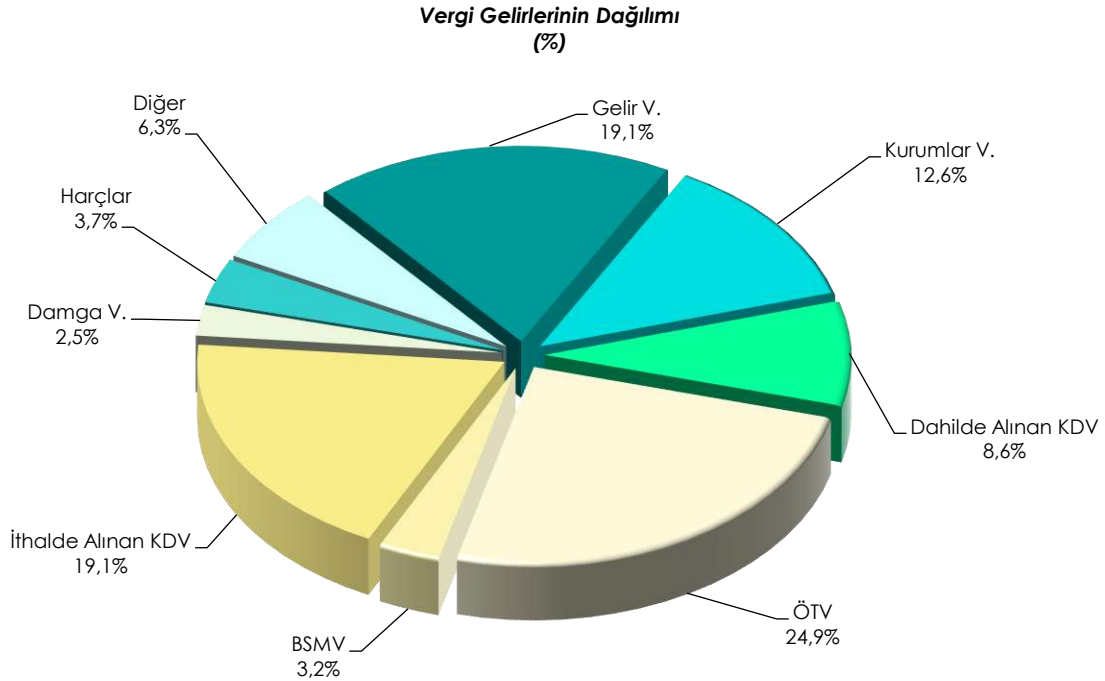
2019 yılı Ocak-Aralık döneminde bütçe gelirleri 875 milyar 280 milyon TL iken 2020 yılının aynı döneminde yüzde 17,6 oranında artarak 1 trilyon 29 milyar 493 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılı Ocak-Aralık dönemi vergi gelirleri tahsilatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 23,6 oranında artarak 833 milyar 62 milyon TL olmuştur.

Ocak-Aralık dönemi vergi gelirlerinin bir önceki yıla göre kıyaslamasını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

2020 yılı Ocak-Aralık dönemi vergi gelirlerinin dağılımına aşağıdaki grafikte yer verilmiştir.

TANIMLAR

Bütçe: Belirli bir dönemdeki gelir ve gider tahminleri ile bunların uygulanmasına ilişkin hususları gösteren ve usulüne uygun olarak yürürlüğe konulan belgeyi,

Bütçe Dengesi: Bütçeye konulan harcama yetkisi (ödenek) çerçevesinde kamu idarelerince nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri ile tahsil edilen bütçe gelirleri tutarları arasındaki farkı,

Bütçe Gelirleri: Kanunlarına dayanılarak toplanan vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler, sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri,

Bütçe Giderleri: Kanunlarına dayanılarak yaptırılan iş, alınan mal ve hizmet bedelleri, sosyal güvenlik katkı payları, iç ve dış borç faizleri, borçlanma genel giderleri, borçlanma araçlarının iskontolu satışından doğan farklar, ekonomik, malî ve sosyal transferler, verilen bağış ve yardımlar ile diğer giderleri,

Cari Transferler: Sermaye birikimi hedeflemeyen ve cari nitelikli mal ve hizmet alımını finanse etmek amacıyla yapılan karşılıksız ödemeleri,

Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Bütçesi: Özel kanunlarla kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesini,

Faiz Dışı Denge: Bütçe gelirleri toplamından faiz giderleri hariç bütçe giderleri toplamının çıkarılmasıyla bulunan dengeyi,

Genel Bütçe: Devlet tüzel kişiliğine dahil olan ve 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesini,

Merkezi Yönetim Bütçesi: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerini,

Sermaye Giderleri: Bütçe kanunları ile belirlenmiş asgari değeri aşan ve normal ömrü bir yıldan daha uzun olan mal ve hizmet alımlarını,

Sermaye Transferleri: Bina ve diğer inşaat işleri, ulaşım araçları, makineler, demirbaşlar gibi sermaye nitelikli harcamaların finansmanı amacıyla kişi ve kurumlara yapılan karşılıksız ödemeleri,

Özel Bütçe: Bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesini,

Özgelirler: Kurumun faaliyeti sonucu elde edilen ve merkezi yönetim kapsamındaki başka bir birimden aktarılmayan gelir kalemlerini,

ifade etmektedir.

Merkezi Yönetim Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu Mali Yönetim ve Dönüşüm Genel Müdürlüğü tarafından her ay yayımlanır.

Merkezi Yönetim Bütçe gider ve gelir gerçekleştirmelerinin ayrıntılı sonuçlarına Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinde yer alan "Merkezi Yönetim Bütçe İstatistikleri" sekmesinden ulaşılabilir. ¹

Hazine ve Maliye Bakanlığı

Devlet Mahallesi, Dikmen Caddesi, No: 12 PK: 06420

Çankaya / ANKARA

Görüş, öneri ve istekleriniz için:

Telefon numarası: (0312) 415-29-00

Mail adresi: butcepolitikasi@hmb.gov.tr

¹ Ayrıntılar için Bkz: <https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>